

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO OBRANE**

N A C R T

**PRIJEDLOG ZAKONA O
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PROIZVODNJI, REMONTU I
PROMETU NAORUŽANJA I VOJNE OPREME, S KONAČNIM
PRIJEDLOGOM ZAKONA**

U Zagrebu, kolovoz 2003.

PRIJEDLOG
ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PROIZVODNJI,
REMONTU I PROMETU NAORUŽANJA I VOJNE OPREME, S KONAČNIM
PRIJEDLOGOM ZAKONA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o proizvodnji, remontu i prometu naoružanja i vojne opreme sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Odnosi države i sudionika u procesu proizvodnje, prometa i korištenje sredstava naoružanja i vojne opreme (u daljnjem tekstu: NVO), sada su regulirani Zakonom o proizvodnji, remontu i prometu naoružanja i vojne opreme ("Narodne novine" broj, 33/02.) i podzakonskim propisima donesenim na temelju ovoga Zakona.

Navedenim Zakonom, uređeno je niz pitanja koja se odnose na planiranje, razvoj proizvodnje i remonta naoružanja i vojne opreme, kriteriji za određivanje i uporabu kapaciteta za proizvodnju i remont naoružanja i vojne opreme, promet naoružanja i vojne opreme, osiguranje i zaštita proizvodnje i prometa naoružanja i vojne opreme, proizvodnja i remont naoružanja i vojne opreme u ratu i slučaju neposredne ugroženosti neovisnosti i jedinstvenosti Republike Hrvatske, te druga pitanja koja su značajna za razvoj proizvodnje naoružanja i vojne opreme.

Iako je prošlo relativno kratko vrijeme od stupanja na snagu Zakona, uočeno je da pitanje **nadzora proizvodnje NVO za potrebe izvoza**, nije dobro riješeno. Naime, odredbom članka 3. Zakona, propisano je da Agencija Vlade RH obavlja poslove nadzora proizvodnje za potrebe izvoza, uvoz i izvoz NVO-a te vodi jedinstvenu bazu podataka o uvezenom i izvezenom NVO-u.

Budući su NVO-a definirani kao oružana, ubojna i tehnička sredstva te sredstva i sustavi namijenjeni za opremanje, uporabu, rukovanje, čuvanje, skladištenje, održavanje i nadzor oružanih, ubojnih i tehničkih sredstava, opravdano se postavlja pitanje njihova nadzora, obzirom na političku situaciju i činjenicu da je terorizam postao globalna prijetnja koja ne poznaje granice.

Često smo svjedoci da se oružje koristi u međunarodnim terorističkim akcijama (ETA, IRA i sl.), a olako se u novinama izriču tvrdnje da takvo oružje može bitno potječe iz hrvatskih vojnih viškova ili pak proizvodnog programa. Kako bi se izbjegle takove

situacije koje štetno utječu na sliku i poziciju Republike Hrvatske na međunarodnoj sceni, potrebno je među inima pojačati nadzor i kontrolu proizvodnje NVO-a.

Kako je Republika Hrvatska relativno mala država na globalnoj geopolitičkoj sceni, svoju sigurnost ne može temeljiti isključivo na vlastitim sposobnosti, nego izgradnjom integralnog sveobuhvatnog obrambenog sustava. Uključivanje u međunarodne sigurnosne integracije, najbolji je način angažiranja raspoloživih obrambenih sustava. Naime, Republika Hrvatska kao članica UN-a ima obvezu redovnog godišnjeg izvješćivanja o izvozu naoružanja iz vlastitog proizvodnog programa ili pak viškova, pa stoga držimo bitnim da Ministarstvo obrane koje je ekipirano stručnim kadrom, bude tijelo koje će vršiti nadzor nad proizvodnjom naoružanja i vojne opreme za potrebe izvoza.

Uvažavajući naprijed navedene razloge, člankom 1. predlaže se izmjena Zakona na način, da Ministarstvo obrane bude tijelo koje će obavljat **nadzor** nad proizvodnjom NVO za potrebe izvoza, a troškove nadzora, snosio bi izvoznik. Poslove uvoza i izvoza NVO i dalje bi obavljala Agencija Vlade RH, te vodila jedinstvenu bazu podataka na način kako je predloženo. Naime, Ministarstvo obrane kao tijelo državne uprave ne može obavljati poslove komercijalne djelatnosti. Člancima 2. i 3. predlaže se ispravljanje pogreške i ujednačavanja termina u Zakonu.

III. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA

Primjena ovoga Zakona neće zahtijevati osiguranje dodatnih sredstava u državnom proračunu.

IV. OBRAZLOŽENJE PRIJEDLOGA ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku u skladu je s odredbom članka 159. Poslovnika Hrvatskog sabora ("Narodne novine", broj 71/00., 129/00., 117/01., 6/02.- pročišćeni tekst i 41/02.), a po mišljenju predlagatelja to zahtijevaju interesi obrane.

Naime, često smo svjedoci da se oružje koristi u međunarodnim terorističkim akcijama, a olako se izriču tvrdnje da takvo oružje može bitno potječe iz hrvatskih vojnih viškova ili pak proizvodnog programa. Kako bi se izbjegle takove situacije koje štetno utječu na sliku i poziciju Republike Hrvatske na međunarodnoj sceni, potrebno je među inima pojačati nadzor i kontrolu proizvodnje NVO-a.

Nadalje, Republika Hrvatska kao članica UN-a ima obvezu da godišnje izvijesti Organizaciju za Europsku sigurnost i suradnju (OESS) o izvozu naoružanja iz vlastitog

proizvodnog programa odnosno viškova i obvezu da bazu podataka vodi prema europskim i međunarodnim normama koje su od strane RH prihvaćene.

Iz navedenog razloga držimo opravdanim donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku, budući je uključivanje u međunarodne sigurnosne integracije, najbolji način angažiranja raspoloživih obrambenih sustava.

V. TEKST KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA S OBRAZLOŽENJEM

U prilogu se dostavlja tekst Konačnog prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o proizvodnji, remontu i prometu naoružanja i vojne opreme.

VI. TEKST ODREDBA VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU ODNOSNO DOPUNJUJU

Uz Konačni prijedlog Zakona, dostavlja se i tekst Zakona o proizvodnji, remontu i prometu naoružanja i vojne opreme, koji se predlaže izmijeniti i dopuniti.

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O PROIZVODNJI, REMONTU I PROMETU
NAORUŽANJA I VOJNE OPREME**

Članak 1.

U Zakonu o proizvodnji, remontu i prometu naoružanja i vojne opreme ("Narodne novine", broj 33/02.) članak 3. mijenja se i glasi:

" Ministarstvo obrane obavlja poslove nadzora proizvodnje NVO za potrebe izvoza.

Troškove nadzora iz stavka 1. ovoga članka, snosi izvoznik.

Agencija Vlade Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Agencija) obavlja poslove uvoza i izvoza NVO-a te vodi jedinstvenu bazu podataka o uvezenom i izvezenom NVO-u.

Baza podataka iz stavka 3. ovoga članka, sadrži podatke o vrsti izvezenog ili uvezenog NVO-a, broju komada, zemlji podrijetla, krajnjem uvozniku, eventualnim međulokacijama pri uvozu odnosno izvozu te podatke iz izjave o krajnjem korisniku (EUC).

Uz poslove navedene u stavku 3. ovoga članka, Agencija obavlja za potrebe Oružanih snaga Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Oružane snage) i Ministarstva unutarnjih poslova poslove prodaje neperspektivnog NVO-a.

Agenciju posebnim propisom osniva Vlada Republike Hrvatske."

Članak 2.

U članku 33. stavku 2. riječi: "Narodnim novinama", zamjenjuju se riječima:"službenom glasilu Državnog zavoda za intelektualno vlasništvo".

Članak 3.

U članku 38. riječ:"zaštita", zamjenjuje se riječju:"priznavanja".

Članak 4.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Narodnim novinama".

O B R A Z L O Ž E N J E

Uz članak 1.

Sada važećim Zakonom o proizvodnji, remontu i prometu naoružanja i vojne opreme propisano je da Agencija Vlade RH obavlja **poslove nadzora** proizvodnje za potrebe izvoza, uvoz i izvoz NVO-a te vodi jedinstvenu bazu podataka o uvezenom i izvezenom NVO-u.

Izmjenom članka 3. Zakona na predloženi način, daje se mogućnost **Ministarstvu obrane** da obavlja **nadzor** nad proizvodnjom NVO za potrebe izvoza, a troškove nadzora snosio bi izvoznik. Naime, Republika Hrvatska kao članica UN-a ima obvezu redovnog godišnjeg izvješćivanja o izvozu naoružanja iz vlastitog proizvodnog programa ili pak viškova, pa stoga držimo bitnim da Ministarstvo obrane koje je ekipirano stručnim kadrom, bude tijelo koje će vršiti nadzor nad proizvodnjom naoružanja i vojne opreme za potrebe izvoza.

Poslove uvoza i izvoza NVO, te poslove prodaje neperspektivnog NVO-a za potrebe Oružanih snaga i Ministarstva unutarnjih poslova i dalje bi obavljala Agencija Vlade RH, te vodila jedinstvenu bazu podataka o uvezenom i izvezenom NVO-u. Kako je Agencija subjekt koji ima najveću frekvenciju prometa (uvoz-izvoz) opravdano je da ima i elemente za vođenje baze podataka. Naime, bez obzira na to koja institucija u državi vodi bazu podataka, RH ima obvezu vođenja baze podataka prema europskim i međunarodnim normama koje su od strane RH prihvaćene. Baza podataka sadrži podatke o vrsti izvezenog ili uvezenog NVO-a, broju komada, zemlji podrijetla, krajnjem uvozniku, eventualnim međulokacijama pri uvozu odnosno izvozu te podatke iz izjave o krajnjem korisniku (End User Certificate – EUC). Budući je Zakonom propisano da dozvole za uvoz predmeta NVO-a namijenjenih za potrebe Oružanih snaga i Ministarstva unutarnjih poslova izdaje Ministarstvo obrane odnosno Ministarstvo unutarnjih poslova, mišljenja smo da je svrsishodno da se baza podataka vodi u Agenciji, jer se na ovaj način na jednom mjestu kontrolira broj realiziranih dozvola za uvoz i izvoz NVO-a.

Uz članak 2.

Prijave za priznanje patenata za izume koji su od interesa za poslove obrane podnose se Državnom zavodu za intelektualno vlasništvo. U skladu s propisima Zavoda, patentni se objavljuju u službenom glasilu Državnog zavoda za intelektualno vlasništvo, a ne u "Narodnim novinama" kako je sada propisano člankom 33. stavkom 2. Zakona. Iz navedenog razloga, predlaže se izmjena zakonske odredbe.

Uz članak 3.

Ova izmjena predlaže se radi ujednačavanja termina iz članka 38. i članka 40. Zakona.

Uz članak 4.

Ovom odredbom određuje se dan stupnja na snagu Zakona.